

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tamásfy Eszter jogtanácsos (.....) által képviselt (.....) felperesnek a Kaszai Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző dr. Kaszainé dr. Szendi Mónikaügyvéd) által képviselt (.....) alperes elleni törzstőke megfizetése iránti perében a Fővárosi Törvényszék 2014. június 30-án kelt 11.G.41.123/2013/16. számú végzésével kijavított, 2013. november 13-án kelt 11.G.41.123/2013/7. számú ítéletével szemben az alperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.760 (négyezer-hétszázhatvan) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Felperesi jogelőd 3.000.000 forint jegyzett tőkéjű 2004. október 24-én 1.500.000 - 1.500.000 forint pénzbeli betétből álló törzsbetéttel az alperes és a perben nem álló alapította, utóbbi személy a társaság ügyvezetője is volt 2008. szeptember 25-ig.

Az alapító tagok a törzsbetéteiknek csak az egyik felét, 750.000 - 750.000 forintot bocsátották a társaság rendelkezésére, a másik 750.000 - 750.000 forintot nem fizették meg.

A felperesi jogelőd cégjegyzékbe bejegyzésére 2004. november 16-án sor került.

Az alperes a 2006. november 17-én kelt üzletrész adásvételi szerződés szerint az 1.500.000 forint névértékű üzletrésze 900.000 forint névértékű részétra, 600.000 forint névértékű részét átruházta. A 4. pontban alperes elismerte a vételár hiánytalan átvételét, az 5. pontban pedig hozzájárult a vevő üzletrészenek cégnyilvántartásban és tagjegyzékben átvezetéséhez.

A tagváltozás a cégjegyzéken nem került átvezetésre.

Felperesi jogelőd 2008. szeptember 25-én felszámolás alá került, a felszámoló részére átadott 2009. augusztus 10-i keltezésű egyszerűsített éves beszámoló (-) 1.500.000 jegyzett, de még be nem fizetett tőkét tüntetett fel.

A felperesi jogelőd a 2010. január 7-én a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon fizetési meghagyással indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban előterjesztett keresetében az alperest az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 24. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 129. §-a alapján 750.000 forint, valamint ennek 2009. november 12-től a megfizetéséig járó késedelmi kamatai és perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, hogy a tevékenységzáró mérlegben is feltüntetésre került az 1.500.000 forint jegyzett, de be nem fizetett tőke. a fizetési kötelezettség elmulasztását elismerte, alperes a felszámoló felszólítását követően sem tett eleget törzsbetét befizetési kötelezettségének, annak ellenére, hogy mint a társaság alapító tagjának kötelessége volt a törzstőkét befizetni. Az üzletrész értékesítést aggályosnak találta, mivel egyrészt a Gt. 134. § (2) bekezdése értelmében az üzletrész kívülálló személyre csak akkor lett volna átruházható, ha tag a törzsbetét teljes összegét befizette, másrészt, mivel annak cégjegyzéken átvezetése sem történt meg.

Az alperes elsődlegesen hatásköri kifogást terjesztett elő arra hivatkozással, hogy a per társasági jogvita, melynek elbírálása a megyei bíróság határhörébe tartozik, másodsorban a kereset elutasítását kérte. Ez utóbbi körben arra hivatkozott, hogy ügyvezető a fizetési határidő elteltét követően 30 napos határidővel felhívta, hogy tegyen eleget fizetési kötelezettségének, ennek elmulasztása folytán a tagsági jogviszonya a Gt. 14. §-a szerint 2006. év elejétől a törvény erejénél fogva megszűnt. Arra is hivatkozott, hogy tagsági jogviszonya az üzletrész átruházás folytán is megszűnt, 2006 novembere óta a céghez nincs köze. Utalt arra, hogy a Gt. csak az üzletrész kívülálló történő átruházása esetére követelte meg a törzsbetét teljes befizetését, ugyanakkor az üzletrésze 30 %-os részétra, a társaság másik tagjára ruházta át. Állította, hogy a felperest a Gt. 129. §-a és a Cstv. 24. §-a alapján érvényesített jog nem illeti meg.

A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2010. június 22-én kelt és 2010. július 14-én jogerőre emelkedett 9.P.III.21.353/2010/11. számú végzésével megállapította hatáskörének hiányát, a pert megszüntette és a keresetlevelet áttenni rendelte az elsőfokú bíróságra.

Felperesi jogelőd a keresetét fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a tag a törzstőke befizetési kötelezettsége alól a tagsági jogviszonya megszűnésére hivatkozással sem mentesülhet, de alperest a közhiteles cégnyilvántartás ez idő szerint is bejegyzett tagként tartja nyilván.

Alperes korábbi nyilatkozatait fenntartva továbbra is a kereset elutasítását, a felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a tagsági jogviszonyának megszűnése folytán a felperesi jogelődnek a Gt. 137. § (2) bekezdése alapján le kellett volna szállítani a törzstőkéjét az általa be nem fizetett törzsbetéttel, vagy át kellett volna más társasági formává alakulnia. Tanúbizonyítást indítványozott, és kérte a felszámoló megkeresését a tőkemegfelelőség vonatkozásában.

Az elsőfokú bíróság tanúként meghallgatta a felperesi jogelőddel korábban munkaviszonyban ügyintézői feladatokat ellátó, valamint a felperesi jogelőd másik tagját, korábbi ügyvezetőjétt.

..... arra nézve, hogy az alapítók a cég vagyonát befizették-e, az alperes befizette-e, az ügyvezető az alperest felszólította-e a befizetésre, nyilatkozni nem tudott.

..... előadta, hogy az alapításkor mindegyikük befizette a törzsbetéte felét, a felszámolás kezdetekor tudta meg, hogy a másik felének a befizetése elmaradt. Szerinte egyikük sem fizette be a törzsbetét második felét. Pénzügyekhez nem ért, nem észlelte és nem tudta, hogy a törzsbetét

második részét nem fizették be, aki a könyvelést végezte, sem jelezte. Nem is hívta felt, hogy fizesse be a hiányzó részt.

A taggyűlési meghívót, 2006. november 17-re, aminek napirendje volt üzletrészenek az eladása, ő írta alá. Az alperes kapott 1.500.000 forintot tőle és a másik vevőtől, de ezt követően nem írta alá a többi, ahhoz szükséges papírt, hogy a tulajdonosos változást az általa megbízott ügyvédi iroda át tudja vezetetni a cégbíróságon.

A per tartama alatt a felperesi jogelőd a felszámolási eljárás befejezése folytán megszűnt, cégjegyzékből 2012. június 27-én törölve lett.

A per tárgyát képező követelés a hitelezők között felosztásra került, a felperes a követelés 190.444 forint része vonatkozásában a felperesi jogelőd jogutódja.

Felperes a módosított keresetében az alperest a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 50. § (1) és (2) bekezdése, a 68. § (1)-(2)-(3) bekezdése alapján 190.444 forint tőke, valamint ennek 2012. június 27-től a megfizetéséig járó Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata, továbbá perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, hogy a becsatolt okiratokból megállapíthatóan az alapításkor a tagok a pénzbeli betéteiknek csak a felét fizették meg, így az alperes további 750.000 forint megfizetésére volt köteles a jogelőd adós társasággal szemben. Az 1997. évi CXLIV törvény (rég Gt.) 127.§-a értelmében a társaság cégbejegyzésétől számított egy éven belül valamennyi pénzbetétet be kell fizetni. A régi Gt. 129. §-a szerint a tagok nem mentesíthetők a befizetés alól. A régi Gt. 134. § (2) bekezdése értelmében az üzletrész kívülálló személyre csak akkor ruházható át, ha a tag a törzsbetétet teljes mértékben befizette. A tagot, a társaságot vagy a taggyűlés által kijelölt személyt, ebben a sorrendben, az adásvételi szerződés útján átruházni kívánt üzletrészre elővásárlási jog illeti meg. Állította, hogy ezek a törvényi feltételek az üzletrész átruházásakor nem álltak fenn, az üzletrész értékesítése a cégbíróságnál nem lett bejelentve.

Alperes a módosított keresetre nem nyilatkozott, a tárgyaláson nem jelent meg.

Az elsőfokú bíróság 2014. június 30-án kelt 16. sorszámú végzésével kijavított 2013. november 13-án kelt 11.G.41.123/2013/7. számú ítéletével kötelezte az alperest 190.444 forint, ennek 2012. június 27-től a kifizetésig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata, valamint 9.500 forint perköltség felperesnek, 45.000 forint eljárási illeték államnak megfizetésére. Az ítélet indokolásában rögzítette, hogy a perben releváns tényeket a felek lényegében egyezően adták elő. Alperes nem vitatta, hogy az 1997. évi CXLIV. törvény (rég Gt.) 127. § kögens rendelkezése szerint nem fizette be törzsbetétének második felét, 750.000 forintot. A régi Gt. ugyancsak kögens 129. §-a kifejezetten kiemeli, hogy a társasági tagok nem mentesíthetők a befizetés alól és a társasággal szemben nincs helye beszámításnak. Az alperesnek tehát, mint a társaság tagjának törzsbetétjét teljes mértékben be kell fizetni, ez alól nem mentesíthető semmilyen okból. Rámutatott, hogy a régi Gt.-nek az ezt meghaladó egyéb rendelkezései, melyek a fizetési kötelezettségen felül további törvényi szankciókat írnak elő, nem mentesítenek a befizetési kötelezettség alól, hanem ezt meghaladó további jogkövetkezményeket írnak elő. A régi Gt. 134.§ (2) bekezdésének rendelkezése sem jelenti azt, hogy az üzletrész társaság másik tagjára való átruházása esetén mentesülne a tag a törzsbetét befizetési kötelezettsége alól, mivel a törzstőke és a törzsbetét szolgáltatása nem elsősorban a társaság tagjainak az érdekeit, hanem a társaság hitelezőinek az érdekeit védi. Megjegyezte, hogy az alperes az üzletrészenek csak egy részét kívánta a társaság másik tagjára átruházni, míg a másik részét egy kívülálló személyre. Kitért arra is, hogy a Cstv. 34. § (2), a 35. § (1) és a 48. § (1) bekezdéseinek rendelkezéséből egyértelműen megállapítható, hogy az alperesnek a felszámolás alá került társasággal szemben fennálló törzsbetét fizetési kötelezettségének az érvényesítésére a

felszámoló jogosult volt, amely igényérvényesítés anyagi jogi alapját a régi Gt. fent hivatkozott rendelkezései adták meg. A felperes a csatolt okiratokkal hitelt érdemlően bizonyította az anyagi jogi jogutódlás tényét és jogszerűségét, követelésének az összegét, esedékességének napját. Mindezek alapján az alperes kötelezésének volt helye a felperesi jogelőd gazdálkodó szervezettel szemben fennálló, összesen 750.000 forint tartozásából a felperesre jutó 190.444 forint tőke és késedelmi kamata vonatkozásában.

Az ítélettel szemben az alperes fellebbezett. Fellebbezését 2014. április 1-jén kiegészítette. Elsődlegesen súlyos eljárási szabálysértésre hivatkozva az ítélet hatályon kívül helyezését, az ügy hatáskörrel rendelkező bírósághoz áttételét, a felperes első- és másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését, másodsorban annak tartalma szerint az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett, mivel hatáskör hiányában járt el. A kereset elbírálására a felszámolást elrendelő bíróságnak lett volna hatásköre. A másodlagos fellebbezési kérelme tekintetében arra hivatkozott, hogy az üzletrészt még a kereseti kérelem előtt átruházta, erre tekintettel a társaság alapításakor meg nem fizetett összegű pénzbeli betét megfizetésére az üzletrész megszerzője kötelezhető, nem maga.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, és a fellebbezést az alábbiakra tekintettel megalapozatlannak találta.

A 2006. június 30-ig hatályban volt, de jelen ügyben még alkalmazandó a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény (rég. Gt.) 12. § (1) bekezdése értelmében a gazdasági társaság alapításához valamennyi tag vagyoni hozzájárulása szükséges volt.

A 111. § (1) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével (jegyzett tőkével) alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben csak törzsbetétenek szolgáltatására és a társasági szerződésben esetleg megállapított egyéb vagyoni hozzájárulás szolgáltatására terjed ki.

A 124. § (1) és (2) bekezdése értelmében a korlátolt felelősségű társaság törzstőkéje az egyes tagok vagyoni hozzájárulásából, a pénzbeli, illetve a nem pénzbeli betétből álló törzsbetétek összességéből állt.

A 127. § kimondta, ha a pénzbetétek teljes összegét a társaság alapításakor nem fizették be, a fennmaradó összegek befizetésének módját és esedékességét a társasági szerződésben kell meghatározni. A társaság cégbejegyzésétől számított egy éven belül valamennyi pénzbetétet be kell fizetni.

A 129. § pedig úgy rendelkezett, hogy a társaság tagjai kötelesek a pénzbetétet befizetni és a nem pénzbeli betéteket rendelkezésre bocsátani. A társasági tagok nem mentesíthetők a befizetés alól, és a társasággal szemben beszámításnak sincs helye.

A 133. § (1) bekezdése értelmében a társaság bejegyzését követően a tagok jogait és a társaság vagyonából őket megillető hányadot az üzletrész testesíti meg.

A 134. § (1) bekezdése szerint az üzletrész a társaság tagjaira főszabályként szabadon átruházható volt, a (2) bekezdés értelmében azonban az üzletrészt kívülállóra személyre csak akkor lehetett átruházni, ha a tag a törzsbetét teljes mértékben befizette.

A 9. § (2) bekezdése szerint a gazdasági társaságoknak és tagjaiknak a Gt-ben nem szabályozott vagyoni és személyi viszonyaira alkalmazni rendelt Polgári Törvénykönyv (A polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény) 200. § (2) bekezdése értelmében a jogszabályba ütköző szerződés semmis.

A gazdasági társaságokra 2006. július 1-jétől a 2014. március 14-ig hatályban volt, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) tartalmazott szabályozást.

A 336. § (2) bekezdése értelmében a törvény hatálybalépése előtt a cégjegyzékbe már bejegyzett cégek a Gt. hatálybalépését követő első legfőbb szervi ülésükön, de legkésőbb 2007. szeptember 1-jéig kötelesek voltak a társasági szerződésüket a Gt. rendelkezéseihez igazítva módosítani, ennek hiányában a (3) bekezdés értelmében 2007. szeptember 1-jétől a Gt. rendelkezéseit kellett alkalmazniuk.

A Gt. 118. § (1) bekezdése a régi Gt. 129. §-ában foglaltakkal azonosan rendelkezett a tagok pénzbeli hozzájárulás befizetési kötelezettségéről, és azzal egyezően mondta ki, hogy a társasági tagok nem mentesíthetők a befizetés alól.

Az idézett rendelkezésekből, így a korlátozott felelősségű társaság törvényi definíciójából is következően, a tőkeegyesítő korlátozott felelősségű társaság tagjának elengedhetetlen kötelezettsége a társasági szerződésben megjelölt mértékű pénzbeli betétből álló törzsbetete teljes egészének befizetése, ezen kötelezettsége alól nem mentesíthető. A törzsbetét befizetési kötelezettség teljesítésének elmulasztásához a Gt. szigorú jogkövetkezményeket fűz, így kizárja az olyan üzletrész kívülállóra történő átruházását, amely tekintetében a törzsbetét teljes mértékben nem került befizetésre. Amennyiben a tag a törzsbetétét teljes mértékben nem fizette be, üzletrészét kívülállóra érvényesen nem ruházhatta át. Az ily módon jogszabályba ütköző üzletrész-átruházási szerződés semmis, ahhoz a tagsági jogviszony megszűnése sem fűződhetett.

A Pp. 23. § (1) bekezdés ed) pontja szerint a cégek és tagjaik (volt tagjaik) közötti perek a törvényszékek hatáskörébe tartoznak.

A Pp. 28. § (1) bekezdése szerint a bíróság a hatáskörében hiányát hivatalból veszi figyelembe.

Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletét két okból vitatta, egyrészt az elsőfokú bíróság hatáskörének hiányát, másrészt a tagsági jogviszonyának megszűnésére hivatkozva a törzsbetét megfizetésére kötelezhetőségének hiányát állította.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül folytatta le az eljárást, a kereset elbírálására a jogutód felperesre is kiterjedően a Pp. idézett 23. § (1) bekezdés ed) pontja alapján hatáskörrel rendelkezett, így a Pp. 28. § (1) bekezdésében írtak sem terhelték.

Egyébiránt pedig éppen az alperes Budapesti II. és III. Kerületi Bíróságon előterjesztett hatásköri kifogása eredményeként, már a felperesi jogelőd felszámolási eljárásának folyamatban léte alatt került sor a keresetlevél elsőfokú bíróságra áttételére, megalapozatlanul hivatkozik ezért az alperes a fellebbezésében a hatáskör hiányára.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a helyesen feltárt tényállásból helytálló jogi következtetésre jutott.

Így helytálló álláspontra helyezkedett a tekintetben is, hogy az alperes tagsági jogviszonyát az üzletrész átruházással nem tekintette megszűntnek. A perben nem volt vitás, hogy az alperes az 1.500.000 forint összegű pénzbeli törzsbetetének felét, 750.000 forint pénzbeli betétet nem fizette

meg a felperesi jogelőd részére. Ez a körülmény pedig kizárta tette az üzletrésze kívülállóra történő átruházását.

A csatolt üzletrészes adásvételi szerződés szerint az alperes az 1.500.000 forint névértékű üzletrészenek csupán 900.000 forint névértékű részét ruházta át a társaság másik tagjára,ra, míg a 600.000 forint névértékű részét a kívülálló kívánta átruházni. A fent kifejtettek szerint a kívülálló történő üzletrészes átruházás semmis, ahhoz joghatás nem fűződhett. Ebből következően pedig az alperest a 600.000 forint névértékű üzletrészes vonatkozásában a 2006. november 17-i üzletrészes adásvételi szerződést követően is a felperesi jogelőd tagjának kell tekinteni, és mint tag nem mentesülhet a befizetni elmulasztott törzsbetét megfizetése alól, amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan rámutatott.

Figyelemmel arra, hogy a felperes a felperesi jogelőd követelésének 190.444 forint részében jogutód, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan marasztalta a törzsbetétének fele összegét - 750.000 forintot - befizetni elmulasztó alperest a módosított kereset szerinti összegben.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alkalmazásával megállapított jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2015. június 3.

. Gál Judit s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Molnár József s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Oláhné Sárközi Veronika
bírószági ügyintéző